

Vrouwenstemmen als teken van hoop

Recensie

Nels Fahner

De personages uit de Bijbel lijken soms van ver weg te komen, en dan hebben we kunst en verbeeldingskracht nodig om oog in oog met ze te kunnen staan. In de dichtbundel *Veertig vrouwen uit de Bijbel* portretteert dichter René van Loenen uiteenlopende vrouwelijke karakters, van Noömi tot Ester en Izebel, in een reeks verhalende gedichten.

In een toegankelijke stijl maakt Van Loenen de dilemma's van deze vrouwen voelbaar. Vaak doet hij dat door middel van retorische vragen. Over Ester dicht hij: 'Rijzende ster in het slaapkamerraam / van een vadsig heerser, hoe ver kun je gaan / in je glansrol, in het verzilveren / van je bedwelmende schoonheid?'

In het bovenstaande zit een verwijzing naar de betekenis van de naam van Ester (ster) en zo benadert Van Loenen zijn onderwerp telkens op een creatieve wijze. De ene keer levert dat sprekender gedichten op dan de andere keer. Soms slaagt Van Loenen erin om het drama over te brengen, soms niet. Het gedicht over Izebel is een dramatisch hoogtepunt en eindigt ook met een krachtig beeld, of liever, met een geluid: 'hoor hoe de honden blaffen op dit late uur'.

Aangrijpend is het gedicht over Noömi, dat zo begint: 'Jij moederziel vol bitterheid, jij moeder / zonder

zonen, zonder man, met lege / handen keer je naar het land terug / waar jij een duizendschone was'.

Het zijn karakterschetsen in zachte potloodlijnen, en ze zorgen voor verbinding tussen toen en nu, tussen verhaal en alledaagse werkelijkheid ook. Ondertussen kiest Van Loenen zijn woorden met zorg; een woord als 'duizendschone' blijft in je resoneren, omdat het zo prachtig is.

Een van de motto's van de bundel is *Wir schaffen das*, de beroemde uitspraak waarmee bondskanselier Angela Merkel haar morele leiderschap toonde. Daarmee worden de verhalen over Bijbelse vrouwen meteen naar het nu getild en krijgt de bundel ook een actuele betekenis.

Beter afgestemd

Van Loenen citeert met instemming de Amerikaanse dichter Christian

Wiman, die schrijft: 'Door de stemmen van vrouwen te veronachtzamen, die beter zijn afgestemd op de immanente aard van het goddelijke, die de uitbarsting ervan in hun eigen lichamen zelf ervaren, heeft de theologie een krachtige – misschien zelfs: de krachtigste – kant van God het zwijgen opgelegd.' Dat is er een om over na te denken.

Een extra reden om de bundel te lezen zijn de uitgebreide aantekeningen bij elk gedicht, waarin Van Loenen zijn artistieke inspiratiebronnen belicht. Soms zijn dat kunstwerken van Chagall of Rembrandt, of details uit de grondtekst. Daarin staat ook wat elke naam van de vrouw die Van Loenen een ode toezingt betekent. Ruth betekent bijvoorbeeld 'vriendin' en Izebel 'onaangeraakt', Rispa betekent 'gloeikool'.

Veertig vrouwen uit de Bijbel is een aansporing om bijzondere verhalen over vrouwen niet onder het tapijt te vegen, zoals zo vaak in de geschiedenis is gedaan, maar te blijven doorvertellen, en ze te koesteren, omdat ze iets openbaren van de manier waarop God met mensen om wil gaan.

René van Loenen, *Veertig vrouwen uit de Bijbel*. Gedichten. Uitg. Boekencentrum 9,99 euro

De bundel is een aansporing om bijzondere verhalen over vrouwen niet onder het tapijt te vegen

Bisschoppelijke onderscheiding

Bonifatiuspenning voor parochiaan Rein Wierdsma

Parochiaan Rein Wierdsma (83) uit Sneek beleefde zondag een bijzondere paasmorgen. Tijdens het Hoogfeest van Pasen ontving hij in de Sint Martinuskerk uit handen van pastoor Peter van der Weide de Bonifatiuspenning met een oorkonde. Hij werd daarmee geëerd vanwege de grote verdiensten voor de Sint Antonius van Paduaparochie en diverse katholieke maatschappelijke organisaties. Ruim 25 jaar verzorgde Wierdsma de financiën voor de Sint Martinusparochie - sinds de fusie in 2014 is dat locatie Sneek, onderdeel van de Sint Antonius van Paduaparochie. Zondag droeg hij zijn taken als penningmeester over. Foto: Renate Dümmer

Pasen

Die morgen

De dag springt losjes uit de band van aardedonker, stille kou, wijst alle nevels van de hand, gunt zicht aan een bedroefde vrouw.

Hij die ze uit het oog verloor, verrees herboren uit het stof. 'Maria!' klonk het in haar oor, de zon verlichtte heel haar hof.

Zijn vege lijf, zo vroeg ontwaakt, ontdoet haar van een wreed gemis. Zij, door zijn woorden licht geraakt, voelt aan de klank dat hij het is

en springt onwennig uit de band van aardedonker, stille kou. Ze volgt haar minnaar naar een land voorbij de grauwe morgendauw.

Jan Groenleer

bij Johannes 20:1-18 / Pasen

Paasboodschap

Paus Franciscus uit zorgen over geweld in Heilige Land

Rome | Paus Franciscus heeft in zijn paasboodschap opgeroepen tot vrede in het Heilige Land. Hij zei dat dit nu getroffen wordt door conflicten die „de weerlozen niet sparen”.

De paus sprak deze woorden dit weekend nadat bij protesten van Palestijnen in de Gazastrook zeker vijftien mensen om het leven kwamen.

De paus riep ook op tot vrede in de hele wereld. Hij stipte onder meer het bloedvergieten in Syrië aan en wees erop dat de Syriërs „zijn uitgeput door een vrijwel eindeloze oorlog”. Ook noemde hij Zuid-Sudan en de Democratische Republiek Congo

als landen waarvoor hij vrede wenst. Verder vroeg hij om internationale steun voor Venezuela om te voorkomen dat nog meer mensen hun land moeten verlaten wegens de politieke en economische crisis in het Zuid-Amerikaanse land.

De paus gaf zondag de zegen *Urbi et Orbi* (voor stad en wereld). Op het Sint-Pietersplein hadden zich tienduizenden mensen verzameld om naar hem te luisteren.

Eerder was de paus voorgegaan in de mis. Naar het Sint-Pietersplein waren circa vijftigduizend bloemen gebracht.

Kort nieuws

Jakarta

Moslingouverneur bij paasdienst

Jakarta | De gouverneur van Jakarta, Anies Baswedan, heeft zondag een paasdienst meegemaakt met pinksterchristenen in de stad. Baswedan is moslim en versloeg vorig jaar de zittende christelijke gouverneur Basuki Tjahaja 'Ahok' Purnama. De Indonesische Raad van Kerken heeft zich gedistantieerd van de deelname. De bisschoppenconferentie weigerde in december al de uitnodiging om bij een kerstviering te zijn waar hij was. Beide kerken willen niet in politieke campagnes betrokken worden.

Nederlands Bijbelgenootschap

Bijbels perspectief op duurzaamheid

Haarlem | Het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG) heeft het boek *Maak je bijbel groen* uitgebracht. Samen met een workshop en een bijbelleesplan geeft het boek zicht op wat de Bijbel te zeggen heeft over duurzaamheid. De inhoud van het boek is ontleend aan de eerder verschenen 'Groene Bijbel'. Die uitgave werd echter niet op gerecycled papier gedrukt en daarvoor werd de hele oplage in november 2016 teruggehaald. Gekoppeld aan het boek verschijnt binnenkort ook de toolkit 'Op groene voet'.

Agenda

Donderdag 5 april

Leek, Museum Joodse Schooltje: bezichtiging speciaal gedekte seidertafel en het proeven van een stukje matze; 14.00-16.30 uur.

Kerkelijk verkeer

Gereformeerde Gemeenten

Bedankt: voor Kampen, G.W.S. Mulder te Zoetermeer.